

OPETTAJAN OHJEISTUS:

Yhteiskunnallinen yrittäjyys: mitä, miksi ja miten?

Toinen aste

Tämä materiaali on tuotettu osana Yhteiskunnallisten yritysten osaamiskeskuksen (YYO) toimintaa ja ESR+ -rahoitteista Yhteiskunnallisten yritysten liiketoimintaedellytysten parantaminen -koordinaatiohanketta.

Mikäli kiinnostuit aiheesta ja haluat oppia lisää yhteiskunnallisesta yrittäjyydestä, vieraile osoitteessa yyo.fi.

Yhteiskunnallinen yrittäjyys: mitä, miksi ja miten? -materiaali sisältää valmiin diasetin sekä ohjeet neljän oppitunnin (á 45min) pitämiseen.

Oppituntien teemat ovat:

- Mikä on yhteiskunnallinen yritys?
- Kestävä kehitys yritystoiminnan perustana
- Yhteiskunnalliset innovaatiot
- Oman yhteiskunnallisen yritysidean suunnittelu.

Yhteiskunnallinen yrittäjyys: mitä, miksi ja miten? sisältää myös lyhyen teoriaosion, jonka viimeiseltä sivulta löytyy sanasto.

Tämä materiaali on tuotettu osana Yhteiskunnallisten yritysten osaamiskeskuksen (YYO) toimintaa ja ESR+ -rahoitteista Yhteiskunnallisten yritysten liiketoimintaedellytysten parantaminen -koordinaatiohanketta.

Mikäli kiinnostuit aiheesta ja haluat oppia lisää yhteiskunnallisesta yrittäjyydestä, vieraile osoitteessa yyo.fi.

OPPITUNTI 1: MIKÄ ON YHTEISKUNNALLINEN YRITYS?

Kesto: 45 min.

Tarvikkeet: Diasetti + äänentoisto

Osio antaa vastauksen seuraaviin kysymyksiin:

- Mitä tarkoittaa yhteiskunnallinen yritys?
- Minkälaisia ovat yhteiskunnalliset päämäärät?
- Miten rajoitettu voitonjako tapahtuu?

Tehtävä: Yrittäjän ominaisuudet

Kesto: 10 min

Ohjeistus: Yrittäjiltä vaaditaan monenlaisia ominaisuuksia. Pyydä oppilaita valitsemaan listalta kolme ominaisuutta, joita heidän mielestään yrittäjällä vähintään pitää olla. Keskustelkaa yhdessä tai pareittain siitä, minkälaisia ominaisuuksia kukin valitsi.

Teoriaosio: Mikä on yhteiskunnallinen yritys?

Kesto: 15 min

Ohjeistus: Halutessanne katsokaa ensin video "[Mitä on yhteiskunnallinen yritystoiminta](#)". Käykää sen jälkeen läpi yhteiskunnallisen yrityksen määritelmä.

Diasetin lopusta löytyy esimerkkejä yhteiskunnallisista yrityksistä. Voitte myös halutessanne etsiä esimerkkejä osoitteesta yyo.fi/data.

Tehtävä: Tunnista yhteiskunnallinen yritys

Kesto: 15 min

Ohjeistus: Opettaja näyttää esimerkit dioilta. Keskustelkaa yhdessä siitä, onko kyseessä yhteiskunnallinen yritys vai ei. Miettikää myös perustelut. Oikeat vastaukset löytyvät dioilta.

Tehtävä: Yhteiskunnallisen yrittäjän ominaisuudet

Kesto: 5 min

Tämä materiaali on tuotettu osana Yhteiskunnallisten yritysten osaamiskeskuksen (YYO) toimintaa ja ESR+ -rahoitteista Yhteiskunnallisten yritysten liiketoimintaedellytysten parantaminen -koordinaatiohanketta.

Mikäli kiinnostuit aiheesta ja haluat oppia lisää yhteiskunnallisesta yrittäjyydestä, vieraile osoitteessa yyo.fi.

Yhteiskunnallisten
Yritysten
Osaamiskeskus

Yhteiskunnallisten yritysten
liiketoimintaedellytysten parantaminen
-koordinaatiohanke

Euroopan unionin
osarahoittama

Ohjeistus: Palatkaa valitsemiinne yrittäjän ominaisuuksiin. Keskustelkaa siitä, ovatko yhteiskunnallisen yrittäjän tarvitsemat ominaisuudet samoja kuin “tavanomaisen” yrittäjän? Miksi / miksi ei?

Tämä materiaali on tuotettu osana Yhteiskunnallisten yritysten osaamiskeskuksen (YYO) toimintaa ja ESR+ -rahoitteista Yhteiskunnallisten yritysten liiketoimintaedellytysten parantaminen -koordinaatiohanketta.

Mikäli kiinnostuit aiheesta ja haluat oppia lisää yhteiskunnallisesta yrittäjyydestä, vieraile osoitteessa yyo.fi.

OPPITUNTI 2: KESTÄVÄ KEHITYS YRITYSTOIMINNAN PERUSTANA

Kesto: 45 min

Tarvikkeet: Diasetti

Osio antaa vastauksen seuraaviin kysymyksiin:

- Mitä ovat YK:n kestävän kehityksen tavoitteet?
- Mitä eroa on vastuullisella, kestävällä ja vaikuttavalla liiketoiminnalla?
- Miten kestävän kehityksen tavoitteita voi edistää liiketoiminnalla?

Tehtävä: Arjen tekoja

Kesto: 10 min

Ohjeistus: Jokainen voi tehdä arjessaan tekoja kestävän kehityksen eteen. Voimme esimerkiksi kerätä roskaa maasta tai vaihtaa käyttämiämme lihatuotteita kasvisruokiin. Keskustelkaa yhdessä tai pareittain siitä, minkälaisia arjen tekoja oppilaat tekevät kestävän kehityksen eteen.

Teoriaosio: Kestävä kehitys yritystoiminnan perustana

Kesto: 15 min

Ohjeistus: Yhteiskunnallisten yritysten päämäärät liittyvät usein Agenda 2030 tavoitteisiin. Käykää läpi minkälaisia tavoitteita ja alatavoitteita Agenda 2030 sisältää.

Jos oppilailla on tietokoneet käytössään, he voivat myös perehtyä tavoitteisiin itsenäisesti osoitteessa kestavakehitys.fi/agenda-2030.

Tehtävä: Tunnista tavoite

Kesto: 15 min

Ohjeistus: Käykää läpi yritysesimerkit ja miettikää, mitkä kestävän kehityksen tavoitteet ovat kunkin yrityksen toiminnan ytimessä. Oikeat vastaukset löytyvät dioilta. Yritykset voivat toteuttaa toiminnassaan myös muita kestävän kehityksen tavoitteita kuin dioilla mainitut.

Tehtävä: Kestävän kehityksen edistäminen omassa yritystoiminnassa

Kesto: 5 min

Tämä materiaali on tuotettu osana Yhteiskunnallisten yritysten osaamiskeskuksen (YYO) toimintaa ja ESR+ -rahoitteista Yhteiskunnallisten yritysten liiketoimintaedellytysten parantaminen -koordinaatiohanketta.

Mikäli kiinnostuit aiheesta ja haluat oppia lisää yhteiskunnallisesta yrittäjyydestä, vieraile osoitteessa yyo.fi.

Ohjeistus: Keskustelkaa lopuksi siitä, mikä olisi oppilaille mieluisin kestävän kehityksen tavoite edistettäväksi omalla yritystoiminnalla ja miksi?

OPPITUNTI 3: YHTEISKUNNALLISET INNOVAATIOT

Kesto: 45 min

Tarvikkeet: Diasetti + äänentoisto

Osio antaa vastauksen seuraaviin kysymyksiin:

- Mitä ovat yhteiskunnalliset innovaatiot?
- Miten yhteiskunnalliset innovaatiot syntyvät?
- Miten yhteiskunnalliset innovaatiot eroavat teknis-taloudellisista innovaatioista tai mitä yhtäläisyyksiä niissä on?

Teoriaosio: Yhteiskunnalliset innovaatiot

Kesto: 15 min

Ohjeistus: Halutessanne katsokaa ensin video "[Mitä ovat yhteiskunnalliset innovaatiot](#)". Käykää sen jälkeen läpi yhteiskunnallisen innovaation määritelmä.

Tehtävä: Totta vai tarua?

Kesto: 15 min

Ohjeistus: Käykää läpi diojen väittämiä. Keskustelkaa siitä, onko väittämä mielestänne oikein vai väärin. Oikeat vastaukset löytyvät diasetistä.

Tehtävä: Tutustu yhteen yhteiskunnalliseen innovaatioon

Kesto: 15 min

Ohjeistus: Jakautukaa 2–3 hengen ryhmiin. Kukin ryhmä valitsee innovaation tutustuttavaksi omalta tietokoneeltaan. Vastatkaa esimerkiksi seuraaviin kysymyksiin:

- Mikä yhteiskunnallinen ongelma tällä innovaatiolla pyritään ratkaisemaan?
- Miten innovaatio käytännössä toimii ja ketkä sitä käyttävät?
- Miten innovaatio on muuttanut yhteiskuntaa tai ihmisten arkea?
- Ketkä hyötyvät innovaatiosta eniten?

Tämä materiaali on tuotettu osana Yhteiskunnallisten yritysten osaamiskeskuksen (YYO) toimintaa ja ESR+ -rahoitteista Yhteiskunnallisten yritysten liiketoimintaedellytysten parantaminen -koordinaatiohanketta.

Mikäli kiinnostuit aiheesta ja haluat oppia lisää yhteiskunnallisesta yrittäjyydestä, vieraile osoitteessa yyo.fi.

- Voiko joku (ihminen, luonto tms.) myös kärsiä tästä innovaatiosta?

Jos oppilailla ei ole tietokoneita käytössään, voitte myös katsoa yhdessä diasetiltä löytyvän [videon Commu Appista](#) ja vastata yllä oleviin kysymyksiin.

OPPITUNTI 4: YHTEISKUNNALLINEN YRITYSIDEA

Kesto: 45 min

Tarvikkeet: Diasetti + äänentoisto. Kyniä ja paperia (tai digitaaliset muistiinpanovälineet)

Osiossa harjoitellaan innovointia ja kehitetään yhteiskunnalliseen tarpeeseen pohjautuvia ratkaisuja.

Tehtävä: Oman yritysidean tai innovaation kehittäminen

Kesto: Kokonaisuudessaan 45 min. Tehtävä on jaettu neljään osioon, jonka kunkin kesto on noin 10 minuuttia. Ideointisessiot ovat tarkoituksella lyhyet, niillä pyritään nopeaan innovointiin ilman kriittisyyttä!

Ohjeistus: Halutessanne katsokaa ensin video "[Miksi perustaa yhteiskunnallinen yritys](#)". Jakautukaa sen jälkeen noin 2-4 hengen ryhmiin. Jokaiselle ryhmälle annetaan muistiinpanovälineet. Ryhmät pysyvät samoina koko 45 minuutin oppitunnin ajan.

Osa 1: Tunnista ongelma!

Kesto: 10 min

Ohjeistus: Miettikää, minkälaisia ongelmia, haasteita ja epäkohtia oppilaat tunnistavat yhteiskunnassa. Osallistujat voivat miettiä mitä asioita näkevät ympärillään omassa arjessa tai esimerkiksi somessa / uutisissa. Esimerkiksi roskaaminen, koulukiusaaminen, törttöily liikenteessä. Ongelman ei tarvitse olla henkilökohtainen.

Pitäkää ideointi lyhyenä, noin 5 min. Ottakaa lopuksi kierros, missä jokainen ryhmä kertoo tunnistamansa haasteet.

Osa 2: Löydä juurisyy!

Kesto: 10 min

Ohjeistus: Jokainen ryhmä valitsee mielestään kiinnostavimman ongelman, johon lähtee miettimään syitä. Esimerkiksi roskaamisen syitä voivat olla tietämättömyys, liian vähän roskiksia, mutta myös esimerkiksi linnut voivat levittää roskia.

Pitäkää ideointi lyhyenä, noin 5 min. Ottakaa lopuksi kierros, missä jokainen ryhmä kertoo tunnistamansa syyt.

Osa 3: Kehitä ratkaisu!

Kesto: 10 min

Tämä materiaali on tuotettu osana Yhteiskunnallisten yritysten osaamiskeskuksen (YYO) toimintaa ja ESR+ -rahoitteista Yhteiskunnallisten yritysten liiketoimintaedellytysten parantaminen -koordinaatiohanketta.

Mikäli kiinnostuit aiheesta ja haluat oppia lisää yhteiskunnallisesta yrittäjyydestä, vieraile osoitteessa yyo.fi.

Ohjeistus: Ryhmät miettivät ratkaisuita sen tunnistamiinsa juurisyihin. Esimerkiksi ihmisten tietämättömyyttä voidaan parantaa mainoskampanjalla tai pelillisellä sovelluksella. Mitä täsmällisemmin ratkaisun pystyy kuvaamaan, sitä helpompi siitä on lähteä ideoimaan yritystä. Innovoikaa vapaasti, älkää miettikö ratkaisujen realistisuutta tai toteuttamiskelpoisuutta.

Pitäkää ideointi lyhyenä, noin 5 min. Ottakaa lopuksi kierros, missä jokainen ryhmä kertoo kehittämänsä ratkaisut.

Osa 4: Ideasta bisnestä!

Kesto: 10 min

Ohjeistus: Keskustelkaa yhdessä siitä, voisiko jonkun keksityn ratkaisun pohjalta syntyä yritysidea, eli voisiko tuotetta tai palvelua myydä tai vuokrata. Jos kukaan ei ole halukas maksamaan tuotteesta tai palvelusta, ei sen ympärille kannata perustaa yritystä. Muistakaa myös, että käyttäjä ei ole aina sama kuin maksaja. Tämä on tyypillistä yhteiskunnallisille yrityksille. Esimerkiksi puistojen siisteydestä hyötyvät piknikille menevät perheet ja koirien ulkoiluttajat, mutta maksajana on usein kaupunki.

Voitte hyödyntää keskustelussa esimerkiksi näitä kysymyksiä:

- Kuka hyötyisi eniten ongelman ratkaisemisesta?
- Kuka olisi valmis maksamaan tuotteesta tai palvelusta?
- Onko ratkaisuideaa mahdollista skaalata / levittää?
- Onko kyseessä yhteiskunnallinen innovaatio, vai tekeekö tätä jo joku muu?